

GELİŞİM PSİKOLOJİSİNDE SEÇME KONULAR-GİRİŞ

ÖĞR. GÖR. AYSU GÜL ŞANLI

GELİŞİM PSİKOLOJİSİ

- Gelişim psikolojisindeki araştırmalar başlıca iki bölümde toplanır
 - İnsan gelişiminin çeşitli yönlerini ele alan ve betimleyen araştırmalar
 - Gelişime ilişkin temel kavramları, ilkeleri, kuramları ortaya koyan incelemeler

Geçmişı bilmek Őimdiyi anlamamıza, Őimdiyi anlamak da geleceği kestirmemize yardımcı olur.

Gelişim Psikolojisini Tanımlamak

- **Gelişim psikolojisinin konusu;**
 - bireyin ruhsal ve fiziksel yapısının ve davranışının değişimi
 - bireylerin yaşam boyu gelişim ve değişimlerinin açıklanması
 - bireyler arası farklılık ve benzerliklerin tespit edilmesidir
- **Gelişim psikologları;**
 - Gelişimi betimlemek ve normları açıklamak için çalışırlar
 - Bireylerin neden farklılaştığını anlamaya çalışırlar

Temel sorunlar: Kalıtım mı? Çevre mi?

- Gelişim psikologları 3 temel ilkeye önem verir;
 - Fiziksel büyüme ilkeleri (fiziksel yapı ve organlar)
 - Olgunlaşma ilkeleri (refleks-öğrenilmemiş davranışların değişimi)
 - Öğrenme ilkeleri (koşullanmalar-çevre etkileri)

Fiziksel çevre
Toplumsal çevre

Gelişim Psikolojisinde EVRE Yaklaşımı:

- Evreler genel sorunları betimler
- Evreler kendilerine özgü davranıştaki farklılıkları ifade eder
- Evreler değişmez bir ardışıklık gösterir
- Evreler evrenseldir (kültürel bazı farklılıklara rağmen)

Yaşın gelişimsel anlamı

- Yaş, sadece kronolojik-biyolojik bir kavram değildir; psikolojik-toplumsal bir gerçekliktir
- Bireyin yaşam döngüsü belirli bir tarih içine yerleştirildiğinde; **bireysel zaman ve tarihsel zaman etkileşimi** de önemlidir (kuşaklar)

- KÜŞAKLAR ARASI
ÇATIŞMALAR NEDEN
OLUR?

Kuşaklar Arası Çatışma

- Gençler ve anne-babaları arasında;
 - Değer
 - Tutum
 - Yaşam biçimi farklılığı çatışmalara neden olmaktadır.
- Kuşaklar arası farklılık gelişimsel olarak farklı yaşam döngüsü evrelerinde olmalarından kaynaklanmaktadır

Erikson'a göre;

- Genç birey

- «Ben kimim? Toplumla nasıl bir ilişki kurabilirim? Sorularıyla uğraşır
- Kendi değer ve tutumlarını oluşturmak için toplumun ve ebeveynlerinin değer ve tutumlarını irdeler
- Kısmen ebeveynin tutum ve değerlerini reddeder

- Anne-babalar;

- İçinde bulundukları gelişim evresinde dünyaya süreklilik sağlayan işaretler bırakmaya çalışırlar
- Bu çabayla toplumun değerlerini yeni nesillere aktarmayı amaçlarlar

- ❖ İki ayrı evredeki bireylerin çatışması olağandır ve insanlık tarihi kadar eskidir
- ❖ Kuşaklar arası çatışma toplumdaki değişimin mekanizmasıdır.

Kuşaklar arası çatışmaları derinleştiren etkenler

- Çocukluk ve yetişkinlik arasındaki sürenin uzaması
- Anne-babalarına göre daha fazla maddi imkanlarla yetişen gençler
- Genç nüfusun savaş sonrasında artması

İlişkisel Modeller

Deneyisel Modeller

ARAŞTIRMA MODELLERİ

GELİŞİM PSİKOLOJİSİNDE
ARAŞTIRMA YÖNTEMLERİ

ARAŞTIRMA DESENLERİ

VERİ TOPLAMA TEKNİKLERİ

Kesitsel

Boylamsal

Ardaşık

Kesitsel+boylamsal

Kendini Değerlendirme

ölçek

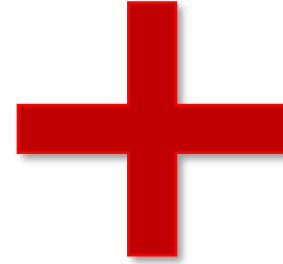
Gözlem

Olay İncelemesi

Araştırma Desenleri:

- Kesitsel
 - Farklı yaş grupları seçilir
 - Karşılaştırılır
 - Genellikle her denek bir kez gözlemlenir
 - Farklı yaşları karşılaştırabilme imkanı verir ancak doğum yılları (koşullar, siyasal düzen vb) kaynaklı etkileri göz ardı eder.
- Boylamsal
 - Aynı evredeki bireyler seçilir
 - Farklı yaşlarda aynı kişiler birkaç kez gözlemlenir
 - Zaman içindeki davranış değişiklikleri kaydedilir
 - Farklı evredeki bireyler karşılaştırılamaz ve zamansal olarak araştırmayı yapmak zordur
- Sırasal-Ardaşık
 - Her yaş düzeyinden birden fazla dönem ele alınır
 - Birden fazla ölçüm yapılır

Boylamsal ve Kesitsel

BOYLAMSAL

Eşdeğer olmayan örneklem sorunlarını önler

Büyüme artışlarını ve örüntülerini betimler

Diğer araştırmalardan daha kesin neden sonuç ilişkisi belirtebilir

KESİTSEL

Zaman ve maddi yönden tasarruf

Sürekli ya da uzun vadeli ilişki gerektirmez

Denekler istenilen yaşa gelene kadar beklenmesi ve verilerin uzun süre dondurulması gerekmez

Boylamsal ve Kesitsel

BOYLAMSAL

Zaman ve para açısından pahalıdır

Örneklem denek kaybı nedeniyle yanlı hale gelebilir

Test dönemleri arasında deneklerin çevreleri kontrol edilemez

KESİTSEL

Örneklem gruplarında yer alan değişimin yönünü göstermez

İncelenen grupların karşılaştırılabilirliği her zaman belirsizdir

Gelişimin sürekliliğini tek bir bireyle ortaya çıktığı haliyle ihmal eder

GELİŞİM KURAMLARI (Hoffman ve ark. 1994)

	GELİŞİMİN DOĞASI	SÜREÇ	BİREY	GELİŞİMİN BİÇİMİ	ODAK
BİYOLOJİK KURAMLAR	Doğa	Olgunlaşma	Etkin	Evre	Yapıda ve davranışta gözlenebilir değişimler
PSİKODİNAMİK KURAMLAR	Doğa ve kazanım	Olgunlaşma	Etkin	Evre	Kişilik yapısında içsel değişimler
KOŞULLANMA KURAMLARI	Kazanım	Öğrenme	Edilgin	Sürekli	Davranışta gözlenebilir değişimler
BİLİŞSEL TOPLUMSAL ÖĞRENME K.	Kazanım	Öğrenme	Ilımlı etkin	Sürekli	Davranışta gözlenebilir değişimler
BİLİŞSEL GELİŞİM KURAMLARI	Doğa ve kazanım	Olgunlaşma	Etkin	Evre	Zihinsel yapıda içsel değişimler
BİLGİ İŞLEME KURAMLARI	Kazanım	Öğrenme	Etkin	Sürekli	Davranışta gözlenebilir değişimler
KÜLTÜREL-BAĞLAMSAK KURAMLAR	Doğa ve kazanım	Olgunlaşma ve öğrenme	Etkileşimci	Sarmal	Birey ve toplum arasındaki ilişki

Bukatko ve Daehler (1992) bütün gelişim kuramlarının 6 temel soruyu yanıtlaması gerektiğini belirtir

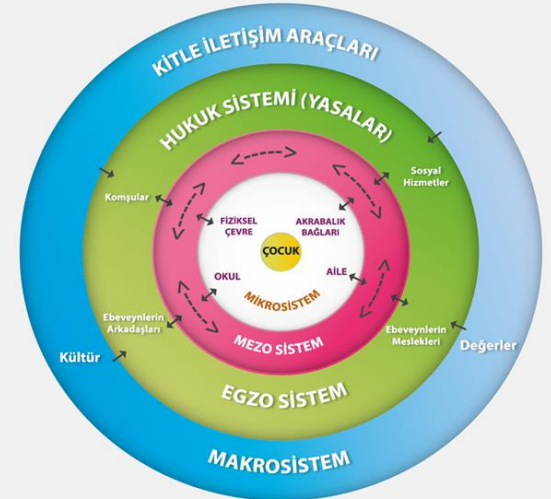
1. Doğa ve kazanımların gelişimdeki rolleri nedir?
2. Toplumsal-kültürel bağlam gelişimi nasıl etkiler?
3. Çocuk gelişimde ne kadar etkin bir rol oynar?
4. Gelişim sürekli midir, yoksa evreli midir?
5. Gelişimde duyarlı dönemler var mıdır?
6. Gelişimin çeşitli alanları nasıl etkileşir?

Gelişim Psikolojisinde Yeni Alanlar

- Yaşam boyu gelişim
- Gelişimsel sistem kuramı ile gelişimsel biyoloji kuramı
- Gelişimsel davranışsal genetik ve bilişsel sinirbilim araştırmaları
- Uygulamalı gelişim psikolojisi

Gelişimi Açıklayan Kuramlar

- **Psikoanalitik Kuram:** Freud, id-ego-süperego, psikoseksüel gelişim (oral-anal-fallik-latent-genital)
- **Bilişsel Gelişim Kuramı:** Bilinçli düşünce (Piaget'nin Bilişsel Gelişim Kuramı - Vygotsky'nın Sosyokültürel Bilişsel Kuramı - Bilgi İşleme Kuramı)
- **Davranışçı ve Sosyal Öğrenme Kuramı:** Klasik koşullama, edimsel koşullama, Bandura sosyal öğrenme kuramı
- **Etolojik Kuramlar:** biyoloji ve evrim, kritik dönemler Lorenz'in basımlama kavramı, John Bowlby bakıcıya bağlanma
- **Ekolojik Kuramlar:** Çevre etkisi, mikro-mezo-egzo-makro sistem

Gelişimde Evre Kuramları

- Erikson: Psikososyal gelişim
- Piaget: Bilişsel gelişim
- Vygotsky: Bilişsel gelişim
- Piaget ve Kohlberg: Ahlaki gelişim

Erikson: Temel İlkeler

- Gelişimsel süreçler birbirine bağlı evrelerden oluşur ve her evre kritik özelliklere sahiptir
- Güven karşısında güvensizlik-Özerklik karşısında utanç ve kuşku-Girişimcilik karşısında suçluluk-Çalışkanlık karşısında yetersizlik-Kimlik kazanımı karşısında rol karmaşası-Yakınlık karşısında yalıtılmışlık- Üretkenlik karşısında verimsizlik-Benlik/ego bütünlüğü karşısında umutsuzluk
- Erikson'un kuramına eleştiriler;
 - Öznel yorumlarına dayandığı ve
 - Araştırmasının evrensel bir uygulama olmaması

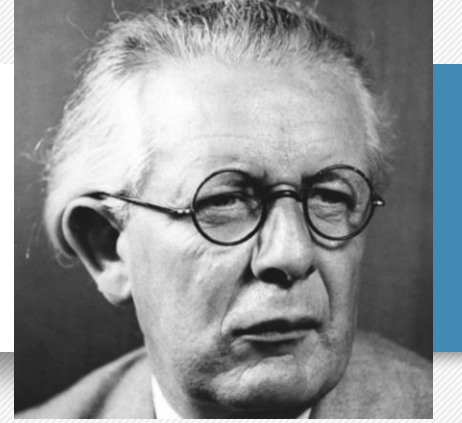
Marcia'nın Kimlik Statüleri: Marcia Kuramını, Erikson'un **kimlik duygusuna karşı kimlik kargaşası ikilemi** çalışmaları üzerine temellendirmiştir. Günümüzdeki ergen kimliğinin oluşması ile ilgili yürütülmüş olan çalışmaların hepsi Marcia'nın kuramındaki kimlik statü tanımlamalarına dayanır (Burger, 2006).

1. Başarılı Kimlik: Bir kriz yaşaması gerekir. Nasıl kurtulması gerektiğini araştırmalıdır. Alternatifleri değerlendirdikten sonra en doğru kararı verir.

2. İpotekli Kimlik: Bireyler araştırma yapmaz ve kriz yaşamaz. Hayatları ipotek edilmiştir. Başkası kendisi için karar verir ve birey bundan rahatsız değildir. «Annem-Babam ne derse o olsun»

3. Moratoryum Kimlik: Birey krizi yaşar ve araştırma yapar ama karar veremez. Kesin yönelmelerin oluşmasından önce **seçeneklerin araştırıldığı dönemdir**. Marcia'ya bu statüyü ergenin başarılı bir kimlik için ön koşul olduğunu vurgular.

4. Dağınık Kimlik: Araştırma ve kriz bu bireylerde görülmez. Geleceklerine karşı herhangi bir karar vermezler. Dağınık kimlik statüsündeki bireyler herhangi bir şeye bağlanmadıklarından, dışarıdan gelecek etkilere açıktır. Genellikle erken ergenlik döneminde görülür.

• Piaget'ın Sosyal Bilişsel Gelişim Kuramı:

- Çocukların yaşlarına göre düşünme süreçlerinin tamamen farklı olduğunu fark eder.

«ZEKA: Organizmanın çevreye uyum sağlamasını kolaylaştıran süreçtir.»

- Duyu hareket dönemi___0-2 yaş: el-kol koordinasyonu
- İşlem öncesi dönem___2-7 yaş: ben merkez-animizm
- Somut işlemler dönemi___7-11/12 yaş: sınıflama-gruplama
- Soyut işlemler dönemi___11/12 +... yaş: olasılıklar-zihinsel işlem
- Piaget çocukların yapacaklarını azımsadığı, kültürel farklılıklara yönelmediği için eleştirilmiştir.

Sosyokültürel Etkiler ve Vygotsky:

- Bilişsel gelişim toplumsal yönlendirmeyeyle gerçekleşir.
- Sosyal etkileşim bilişsel gelişimin temel nedenidir.
- Yakınsak gelişim alanı: Çocuğun kendi yapabileceği ile birinin yardımıyla yapabileceği arasındaki farktır
 - Öğrenmenin ilk evrelerinde desteklenmeli
 - Bağımsız yapabilme becerisi edindikçe destek çekilmeli
- Verilen görevin çocuğun gelişimi için bildiği ve yapabildiğinin biraz üstünde olmalı

Jean Piaget: Ahlaki Gelişim

Ahlak gelişimi zihinsel gelişime paralel olarak gerçekleşir

Piaget üç dönemde ahlak gelişimini incelemiştir;

- **Ahlak öncesi evre:** 5 yaşına kadar çocuklar çevresini taklit eder. Yetişkinlerin otoritesine körü körüne bağlıdırlar. Çocukta **empati duygusu yoktur**.
- **Dışa bağımlı ahlak: (6-10)** Çevrelerindeki olayların anlamlarını kısmen de olsa anlamaya başlarlar. Kurallara **mutlak uyum**, kural büyük bir otorite tarafından konulmuştur ve asla sorgulanamaz. **Niyeti sorgulamazlar ve yanlış davranış otomatik olarak cezayı gerektirir**. Fakat bu kurallara uymakta zorlanırlar.
- **Ahlaki özerklik olarak: (11+)** Kuralların isteğe ve faydasına göre değiştirilebileceğini anlarlar. Davranışın sonuca değil önce **nedene ve niyete** bakılır ve ahlaki değerlendirme buna bağlı olarak yapılır. Nesnel sorumluluk önemini yitirmiş öznel sorumluluk ön plana getirilmiştir.

KOHLBERG'İN AHLAKİ GELİŞİM EVRELERİ

Gelenek Öncesi Düzey
1.Evre: İtaat ve Ceza
2.Evre: Araçsal Amaç
(Saf Çıkarıcı Eğilim)

BENMERKEZCİ
(ÇIKAR)

Geleneksel Dönem
3.Evre: Kişiler arası uyum
4.Evre: Yasa ve düzen
eğilimi

EMPATİK
(UYUM)

Gelenek Sonrası Dönem
5.Evre: Sosyal sözleşmelere
uyum
6.Evre: Evrensel ahlak
İlkeleri

GÖRECELİ
(FEDAKARLIK)

Kohlberg'e eleştiriler

- Ahlaki ikilemler günlük sosyal etkileşimlerden oldukça uzak
- Ahlaki muhakemeye aşırı önem verilirken, ahlaki duygu ve davranışlara yeterince değinmemiş
- Bulgularının genellenebilirliği yok, kültürel yapı farklılıklarını yansıtmıyor
- Küçük çocukların ahlaki muhakemeleri azımsanmıştır

SOSYAL BİLİŞSEL GELİŞİM

- Son 50 yılda psikoloji alanında daha özel alt alanlar ortaya çıkmaya başlamıştır. Yeni alanlarda ortak araştırmalar yapılmaya ve ortak yeni bilgiler ortaya koyulmaya başlanmıştır.
- SBG temelde, sosyal gelişimin gerçekleşme süreci ve zihinsel temsiller ile ilgili bir alandır.
- SBG sosyal, bilişsel psikoloji ve sinirbilim gibi psikolojinin diğer alanları arasında köprü olmaktadır.
- Sosyal bilişsel gelişim alanındaki görgül ve kuramsal ilgi ilk başlarda bilişsel gelişim çalışmaları temelinde ilerlemiş

Sosyal Bilişsel Kuram- Robert Sears ve Albert Bandura

- Albert Bandura, insan davranışını **kişisel etkenlere, davranış ve çevreye göre** tanımlar.
- Bu faktörler arasında bir üçlü nedensellik ilişkisi belirlemiştir:
 - **Kişisel faktörler**; bilişsel, duygusal, davranışsal ve yargısal kavramsallaştırmalar ve benlik düzenleyici etkilerdir.
 - **Davranış örüntüleri**; cinsiyetle bağlantılı etkinlikleri ifade eder.
 - **Çevresel faktörler ise**; günlük yaşamda karşılaşılan geniş bir sosyal etkiler alanına işaret eder.
 - Bunların hepsi karşılıklı bir etkileşim halindedir, ancak her birinin baskınlığı duruma göre değişebilmektedir (Dökmen, 2009).

Sosyal Bilişsel Kuram

- Tepkilere bağlı olarak davranış şekillenir
- Davranış bilişsel süreçlerle düzenlenir.
- Zihin bireyin gerçekliğini oluşturan etken güçtür

Bandura Sosyal öğrenme kuramını Sosyal bilişsel kuram olarak yeniden adlandırmış; davranışçıların kuramları ile kendi kuramı arasındaki farkı ortaya koymuştur.

SOSYAL ÖĞRENME KURAMI TEMEL KAVRAMLAR

- Pekiştirme
- Ceza
- Sönme
- Modelin taklidi

SOSYAL BİLİŞSEL KURAM TEMEL KAVRAMLAR

- Çevre
- Durum
- Beklentiler
- Gözlemleyerek öğrenme
- Pekiştireçler
- Öz yeterlilik
- Benlik kontrolü

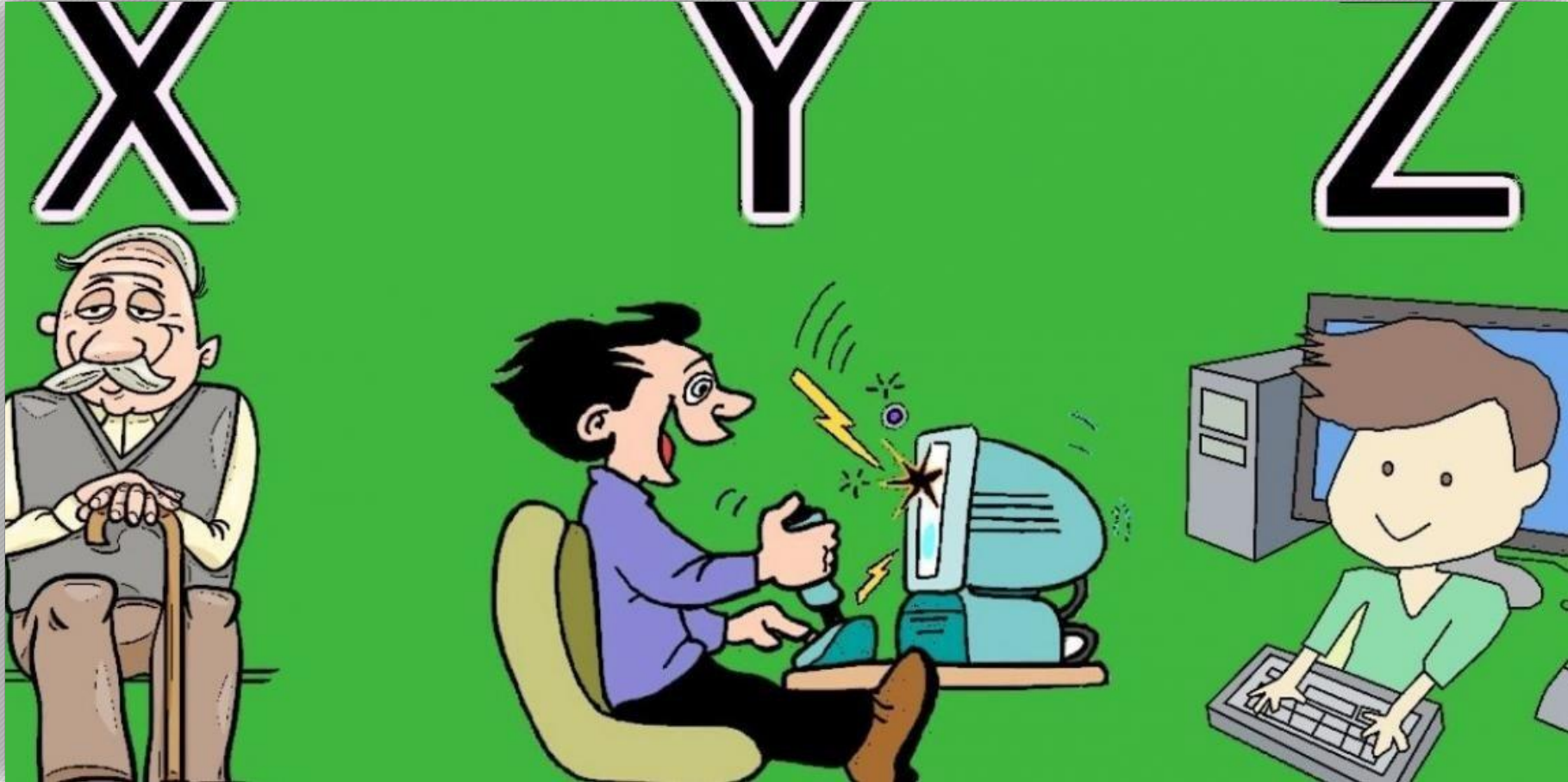
Sosyal Bilişsel Kuramın Kullanımı

- Reklamlar
- Akran baskısı
- Fobiler ve kaygı bozuklukları vb alanlarda kullanılır

Sosyal Bilişsel Yaklaşımın Avantajları

- Sosyal ve kişilik gelişimi ile ilgili araştırmacılar dış etkenlerin (ebevyn-okul-pekiştirme tarifeleri vb) üzerinde durulduğu araştırmalar yaparak genellikle çocuğu pasif görebilmektedir.
- Sosyal bilişsel gelişimle ilgili araştırmalarda ise çocukların kendi gelişimlerinde (özellikle fiziksel ve sosyal) etken rol aldıkları varsayımıyla çalışılır.

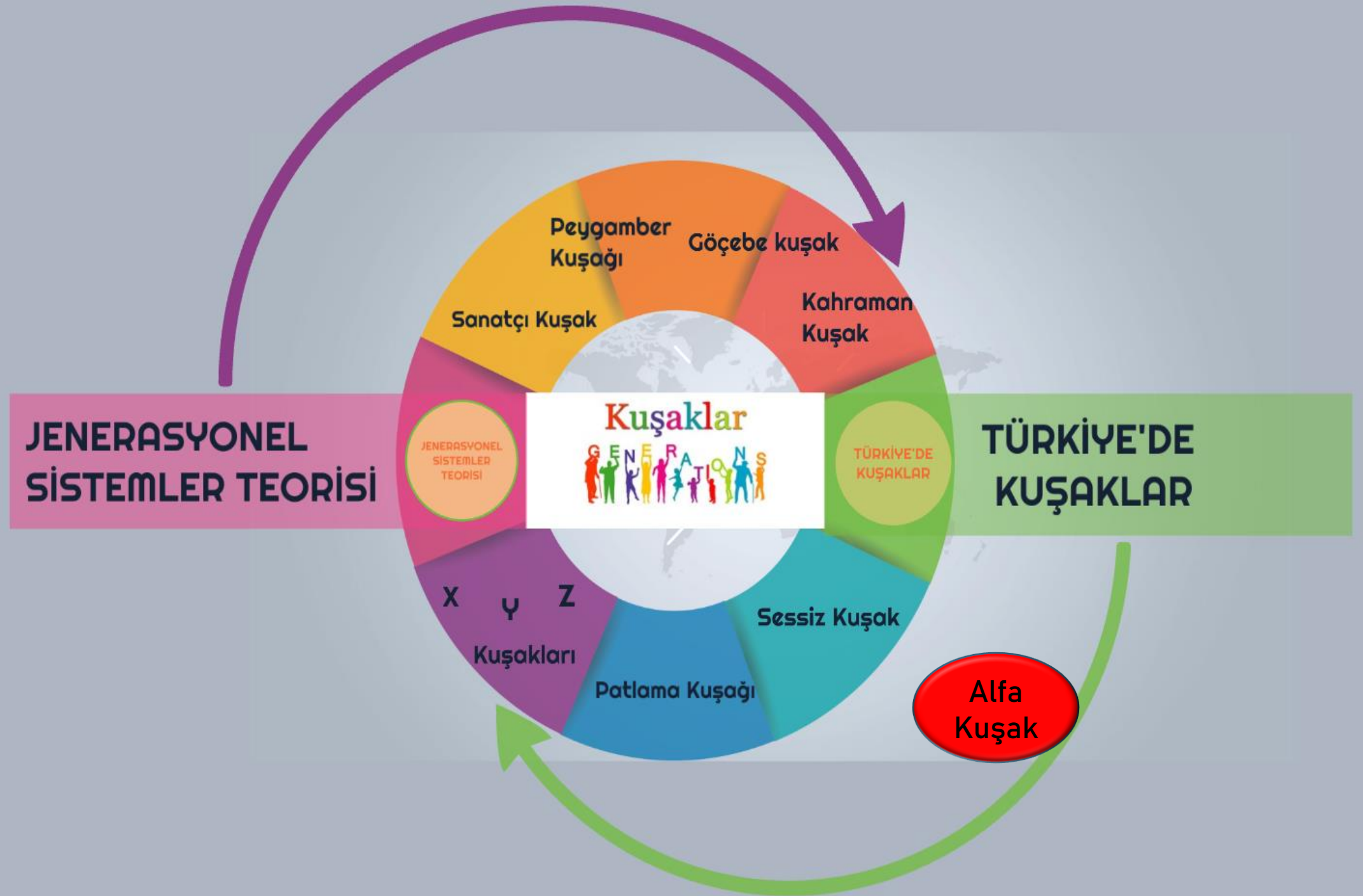
KUŞAKLAR

KUŞAK:

- Belirli bir zaman aralığı içinde doğmuş,
- benzer tarihi ve sosyal olaylara tanıklık etmiş,
- belirli olay ve olgulara yönelik ortak bir fikir, dünya görüşü ve deneyime sahip kişileri ifade eder
- Kuşaklar yetiştirme tarzları ve içerisinde bulundukları ortam değişikliklerinden kaynaklanan farklılıklara sahiptirler.
- Bu farklılıklar; kuşaklar arasında hem karakter, hem çalışma yaşamları hem de sosyal hayatlarında önemli ayrışmalar olduğunu ortaya koymaktadır.

JENERASYONEL SİSTEMLER TEORİSİ

Tarihteki 4 farklı
kuşak tipi , dairesel
devinim ile kendini
tekrarlamaktadır.

80-100 yılda bir
sosyolojik olarak tekrar

Teori tohumları

Geçmişini anlayarak
geleceği tahmin
etme amacı

Modelleme

İbn-i Haldun

Batı Dünyası

Sanatçı
kuşak

Peygamber
Kuşağı

Göçebe
Kuşak

Kahraman
Kuşak

Peygamber Kuşuğu

Bu kuşuğun günümüzdeki temsilcisi; 1946-1964 yılları arasında doğan Bebek Patlaması Kuşuğu

Öz irade

Bireysel
hakların
korunması

İdealist

İç dünyayı
sorgulayıcı

Toplum düzenini
sorgulayıcı

Ahlaki Prensip

Çok seslilik

İdeolojiler

Dini ve Siyasi
Akımlar

Göçebe Kuşak

Bu kuşağın günümüzdeki temsilcisi; 1965-1979 yılları arasında doğan X Kuşağı

Hayatta kalma,
Etki ve Güç
Arayışı

Ebeveynleri
tarafından
ihmal edilme

Toplumculuk ve
değerler geri
planda

Kurumları
bireysel
ihtirasları için
kullanım

Sıradışı bireysel
akımlar
(feminizm)

Kuvvetli
Bireysel dönem

İşkolik

Kahraman Kuşak

Bu kuşağın günümüzdeki temsilcisi; 1980-1999 yılları arasında doğan Y Kuşağı

Dış dünyayı
sorgulama

Toplumsal konu
odaklı

Örgütlenme ile
toplumsal
hareketlere
sebebiyet

Medeni bir
toplum için
mücadele

Güvenmedikleri
kurumları
gözden
geçirme

(Devlet,Eğitim,
Din..) bu
kurumları
tekrar kurma

**Savaş içerisinde
doğın**

Sanatçı kuşak

**Sosyal kurallara
uyumlu**

**Toplumsal yaşamayı
seven**

**Ebeveynleri
tarafından korunan**

**Muhafazakarlık
tırmanışta**

Bu kuşağın temsilcisi; 1923-1945 yılları arasında doğan Sessiz Kuşak ve 2000 sonrası doğan Z Kuşağı

Sessiz Kuşak

Patlama Kuşağı

X Kuşağı

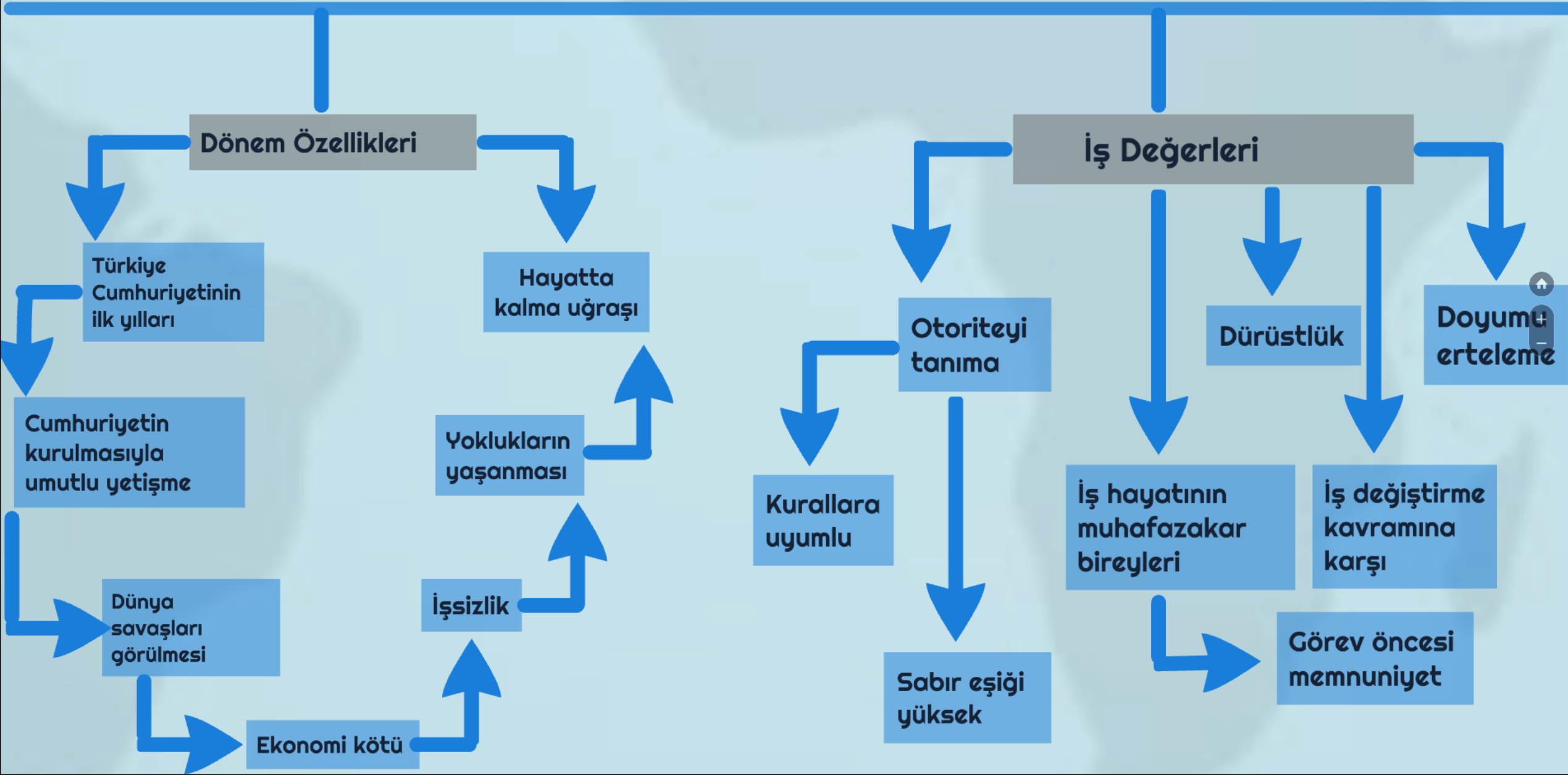
Y Kuşağı

Z Kuşağı

Sessiz Kuşak

1923-1945

Patlama Kuşığı

1946-1964

II.Dünya
savaşı'ndan
sonraki yıl

Savaş yıllarının
etkisinde

Nüfus
patlaması ile
doğan bebekler

Refahın
yükselişi

Yoklukların
geride kaldığı
dönem

Olumlu
yaklaşım

iş değerleri

itaatkâr

Çalışkan

Fedakâr

Kararların
uygulanmasın
da baskın

Anlamalı
gördükleri
işe odaklı

'Çalışmak için
yaşamak'

Kriz anlarında iyimser
ve serin kanlı

X Kuşakı

1965-1979

İş Değerleri

Kariyer gelişimine
ve Yeteneğe önem

Girişimcilik ve risk alma
duyguları zayıf

Patlama kuşağının
otoritesi ile, Y
kuşağının bağımsız
tavrı arasında
sıkışmış

'Yaşamak için
çalışmak' görüşü

'İş Yaşam Dengesi',
'Kişisel Gelişim'
kavramlarının ilk
oluşumu

Y Kuşığı

1980-1999

Yüksek
Özgüven

Bilgiye pratik
ulaşım

Bağımsızlığa
düşkün

Ebeveyn ve
öğretmen ile
yakın iletişim

Girişimcilik
ruhu

Savaş ve
yokluk yok

Ekonomik
koşullar iyi

Teknolojinin
hızla gelişimi

Hızlı tüketime
eğilim

Kolaylığa
erişme
çabası

Yaşa
odaklanmadan
bireye
odaklanma

Açık iletişim

Z Kuşu

2000-

Z kuşağı için araştırmalar

- Z kuşağının %77'si iş deneyimi kazanmak için gönüllü olmaya ya aşırı ya da çok ilgi duyuyor.
- %26'sı şu anda gönüllü çalışıyor.
- %76'sı insanın gezegen üzerindeki etkisinden endişe duyuyor.
- %79'u kişisel elektronik cihazlarından uzak tutulduğunda duygusal sıkıntı belirtileri gösteriyor.
- İnternet bağlantılarını bırakmak zorunda kalsalar %90'ı üzüleceğini belirtiyor
- Yalnızca %51'i dışarıda yemek yemekten ve %56'sı müzik indirmekten vazgeçebiliyor
- TV izlerken internete bağlı bir cihazla %84'ü çoklu görev yapabiliyor.
- Akıllı telefonlarında 10'dan fazla uygulamaya sahipler ve %10'u 40'tan fazla.
- Z kuşağının %60'ı "çok para"nın başarı işareti olduğunu söylüyor.
- Z kuşağının %72'si bir gün bir iş kurmak istiyor.
- Z kuşağının %61'i üniversiteden mezun olduklarında çalışan yerine girişimci olmayı tercih ediyor.
- Z kuşağının %58'i gelecek hakkında ekonomi ve çevre konusunda ya biraz ya da çok endişeli.

ALFA KUŞAĞI (2010-2025)

- Her toplumun yaşadığı deneyimler ve sosyal yapıları farklı olduğu için bir kuşak tanımı yapmak zor olmuştur;
 - Farklı kültürlerde yapılan araştırmalar çoğu zaman tutarlılık gösterememiştir.
- Ancak alfa kuşağında her ne kadar farklı kültürlerde yetişmeler de dünyanın sınırları ortadan kalkmıştır
- Dünyanın farklı coğrafyalarında olsalar da aynı filmi izleyip, aynı müziği dinleyip, aynı dünya gündemini takip edebilmektedir.
- Dolayısıyla önceki kuşaklardan farklı olarak Alfa kuşağını tanımlamak için daha tutarlı öngörüler yapılabilmektedir

ALFA KUŞAĞI

- Alfa kuşağının tüm bireyleri yeni bir yüzyılda doğduğu için diğer kuşaklardan farklı bir kuşak olarak görülmektedir
- Kuşaklarla ilgili çalışmalar yürüten araştırmacılar X, Y ve Z kuşaklarından sonra bu kuşağı, alfabenin başına dönüp A, B veya C harfleri ile ifade etmemişlerdir.
- Tüm bireyleri ile **yeni yüzyılın nesli** olması nedeniyle yeni bir başlangıç olarak görülen **Alfa kuşağı**, adını Yunan alfabesinin ilk harfi olan Alfa'dan almıştır.

ALFA KUŞAĞI

- Küresel kuşak veya ekran kuşağı
- Ebeveynlerinin yaşı önceki kuşaklar kadar küçük değil
- Çok fazla kültürel çeşitlilikle karşılaşmaktalar
- Sosyoekonomik durumları geçmişe göre daha iyi
- Daha az bireyden oluşan çekirdek aile yapısı içinde büyüyorlar
- Yetiştirilme şekilleri de diğer kuşaklardan daha farklı

- Alfa kuşağıyla ilgili öngörüler ekrana daha fazla maruz kalacakları
- Dikkat sürelerinin daha kısa olacağı
- Dijital okuryazarlık becerilerinin gelişmiş olacağı
- Ancak daha az insanla temas kuracakları için muhtemelen sosyal beceriler konusunda aynı performansa sahip olamayacakları şeklindedir

Dan Schawbel bir çalışmasında Alfa neslinin sahip olacağı özellikleri tahmin etmeye çalışmıştır (Schwabel, 2014).

- Alfa nesli daha girişimci bir nesil olacaktır
- Alfa nesli en teknoloji meraklısı kuşak olacak ve sosyal ağları olmayan bir dünya bilmeyecektir
- Alfa nesli alışverişini internet üzerinden yapacak ve kendinden önceki nesillere kıyasla insanlarla iletişimi daha az olacaktır.
- Alfa nesli birbirlerine çok bağlı olmalarına rağmen kendilerini daha yalnız hissedecekleri için, bu nesilde belirgin psikolojik zorluklar olacaktır.
- X ve Y kuşak ebeveynlerinden etkileneceklerdir.
- Alfa nesli büyük zorluklara karşı hazır, daha fazla kendine yetebilen ve daha iyi eğitilmiş olacaktır
- Zengin ve fakir arasındaki ayrım, Alfa nesli ile çok daha belirgin hale gelecektir.

K Kuşığı

- Araştırmacı Noreena Hertz 1995 ile 2002 yılları arasında doğan 13-22 yaşları arasındaki gençler ile araştırma yapmıştır.
- Araştırmada elde ettiği bulgulara göre bu kuşığı mucit, üretici ve oluşturucu şeklinde ifade etmiştir ve **K kuşığı** şeklinde adlandırmıştır.
- Kuşığı adlandırırken Açlık Oyunları (Hunger Games) filminin ana karakterinden (Katniss Everdeen) esinlenmiştir
- Dünyanın varoluşu ile ilgili süreci tehdit şeklinde algılayan bir nesil olduğunu ifade etmektedir

K Kuşaağı

- Hertz'e göre bu kuşaağın kaygısı sevdiklerini kaybetme veya hayatta başarılı olamama **değildir**. Terörden, iş bulamamaktan, iklim değişikliğinden kaygı duymaktadırlar.
- Yaklaşık yarısı maaşı iyi olan bir iş bulup 10 yıllık zaman sürecinde hem kariyer elde etmek hem de başarılı olmak için çalışmak istemektedirler.
- K Kuşaağı Z kuşaağına göre iş bulma ve ekonomik özgürlükler konusunda daha kaygılıdırlar.
- Ürünler ve işletmeler konusunda düşünce ve görüşlerini teknolojik cihazlar üzerinden yaparlar
- Yaşamış oldukları sıkıntıları ve problemleri sosyal medyadan açıklarlar.
- Devlet kurumlarına karşı güven sorunu yaşarlar ve cömertlik, küresel ısınma gibi konularda kaygılıdırlar
- %90' dan fazlası ihtiyaç sahibi kişilere yardım edilmesi gerektiğini vurgular (Hertz, 2015, Akt. Kaya, 2020)
- Sosyal medya aracılığıyla sürekli iletişim kurmalarına rağmen en önemli sorunlarından biri de yalnızlık

YARARLANILAN KAYNAKLAR

- Adıgüzel, O., Batur, H. Z., ve Ekşili, N. (2014). Kuşakların Değişen Yüzü ve Y Kuşağı İle Ortaya Çıkan Yeni Çalışma Tarzı: Mobil Yakalılar. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(1).
- Bal Çetinkaya, K. (2021). X, Y, Z Kuşağı. Peki ya Ötesi? Bilim ve Teknik Nisan 2021.
- Burger, J. M. (2006). *Kişilik* (İ. D. Erguvan Sarıoğlu, Çev.). İstanbul: Kaknüs.
- Dökmen, Z. Y. (2009). Toplumsal Cinsiyet: Sosyal Psikolojik Açıklamalar. İstanbul: Remzi Kitabevi
- Kaya, K. (2020). DİJİTAL NESİL: K KUŞAĞI. *Econharran Harran Üniversitesi İİBF Dergisi*, 4(6), 34-54.
- Onur, B. (2017). *Gelişim Psikolojisi*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Schwabel, D. (2014). 5 Predictions for generation Alpha. <http://danschawbel.com/blog/5-predictions-for-generation-alpha> adresinden erişildi.
- Schwabel, D. (2014). 66 Of The Most Interesting Facts About Generation Z. <https://danschawbel.com/blog/39-of-the-most-interesting-facts-about-generation-z/>
- Yazgan İnanç, B., Bilgin, M. ve Kılıç Atıcı, M. (2015). *Gelişim Psikolojisi, Çocuk ve Ergen Gelişimi*. Ankara: Pegem.